העולם הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב גליקסון 9, תל־אביב (ליד תיאטרון „אהל") ת.ד. 186. טל. (זמני) 66735
מען למברקים: „עולסברס"
משרד המערכת בירושלים רחוב דוד המלך (יוליאן), טל משרד המערכת

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך הכיתוב: מיכאל אלמן (זמני)
הכתב הראשי: יהודה נבאי
עורך התבנית: דוש
הצלם הראשי: פול גולדמן
עורכי מדורים: מיכאל אלמן, יחיאל כשן, ניצה נבי, ירחם נבע, חבר תדמור.
משתתפים קבועים: פרנצה גרובנר, רפאל חיים, אוסקר טאובר, פילים טיאורי, צבי שש.
ראש־מערכת, ירושלים: דוד רובינגר
מ"מ ראש־מערכת, חיפה: נתן ריבוז
סופרי־חוץ: מונטי נייקובס, נבריאל דגון, יצחק המאירי, שמואל פירון
חפו"ל: העולם הזה בע"מ, דפוס ישראל תל־אביב

בלוג יבי

בימים טרופים אלה וכו' וכו', כשאנו עומדים שוב באחת מנקודות המפנה של ההיסטוריה שלנו, מה דרוש לנו?

אומץ לב. ההעזה להגן על עצמנו. הנכונות להציל אחים נרדפים, להושיט יד לתפוצות.

כל זה נכון, כמובן. אבל כל זה לא מספיק. דרוש עוד משהו:

חוש הומור.

אין פירוש הדבר שהדבר מצחיק. רחוק מזה. אולם פירושו שעלינו לשמור על חוש המידה שלנו. אם כופים עלינו מאבק, ניאבק. אם חלשים אנחנו, ניאבק בידיעה ש־אנחנו חלשים. אולם לא ניגרר אחרי היסטריה. לא נשכר את עצמנו בשמועות מסמרות־שערות, בהסתה חסרת־רסן. ולא ניצור אוירה של סוף העולם.

●

השבוע מתיצב לפנינו דידידוש.

דידידוש הוא בעל שני פרצופים. האחד מזוקן, השני ממושקף. הוא גם כותב וגם מצייר. אין הוא בריה תוקפנית. אין הוא צוחק מזה שזולתו נופל לתוך בור, או נדרס על ידי אוטו. גם לא כשהאוטו פוליטי. הוא צוחק מהדברים הקטנים של החיים, היכולים לקרות גם לך, גם לשכן.

חציו של דידידוש הוא דידי מנוסי, איש קבוצת גבע בן 25, לשעבר איש חיות־הנגב, מפקד מחלקה פלמחאית.

ידידיה („דידי") מנוסי
המצרים הפסידו במלחמה

החרוזים זורמים לדידי מן השרוול, ואולי גם מבעד ל־שערות הזקן האדום. הוא כותב מהר. אך לפעמים נאלץ גם הוא לכתוב פעמיים.

כך קרה לו כשהתקיפו המצרים וכבשו את המשלט עליו פיקד דידי, שלוש שעות אחרי שההפוגה נכנסה לתוקפה. כל כתביו נשארו על המשלט. הוא נאלץ לכתבם מחדש.

אגב, ההיסטוריה אינה מוסרת מה קרה למצרים אחרי שקראו אותם. ידוע רק שהם הפסידו במלחמה.

עד כה כתב שלושה ספרי שירים, שנים מהם בהוצאת איחוד־הקבוצות־והקיבוצים.

●

כל ענין הומוריסטי הוא, כמובן, מסוכן מאד.

אין ויכוח על הומור. חרוז גורם לאחד דלקת בדיאפרגמה, מסריח בעיניו (או ב־אפו) של השני. יש הומור אנגלי, שהוא עדין ותמים, ויש הומור יהודי, שהוא תוקפני ואכזרי. יש הומור פשוט, המגלגל את הרבים, ויש הומור המדגדג רק את המעטים בקצה האף.

בעיתו של העורך היא לבחור בין כל הסוגים האלה — בעיה קשה באמת כשסיב ה־הומור של העורך עצמו מפוקפק בעיני רבים (אם כי לא בעיני עצמו).

הנה, למשל, שירו הראשון של דידי. ב־מקורו היה לו בית אחרון שונה לגמרי, כלהלן:

את רות הזמינו למסיבה — — —
ודאי תרצו לשמוע:
אם רות קצרה יבול־חיבה?
אם יש שניה כמוה?
או הנשים חרשו דיבה,
כהרגלן מנוער?
— את רות הזמינו למסיבה —
אני שלא הייתי בה,
גם לא אדע ידע...
האם סיום זה טוב מן הסיום המופיע במקומו? בודאי יש לך דעה. גם לי יש. השאלה היא רק אם יש לשנינו אותה דעה.

●

מה עם העולם הבא?

אינני מתכוון ל־התחרות בחברי מן הצופה.

אינני מתכוון אלא למדור המופיע ב־העולם הזה.

הרעיון צץ באשמת מתך. אולי באשמת חבריך, אם לא הסלטת מעולם את אותה בדיחה איומה, הרודפת אחרינו זה שלוש שנים.

אומרים שהמדור טוב. אומרים גם שהוא איום. אומרים שהוא הומור אנגלי. אינני יודע. השאלה היא אם אתה נהנה ממנו. אם כן, מה בעצם הרע בדבר אם חיוכך אנגלי?

●

בהזדמנות זו, עלי לשחרר את עצמי מ־חוב של כבוד.

לפני חודש הופיע דבר־השבוע במתכונת חדשה. אינני יודע אם אנו נחשבים למתחרים או לאו. אם כן, טוב הדבר בעיני. התחרות מועילה תמיד.

ברכה כנה לחברים החדשים.

שמי שפיגל

מכתבים

החזיר והעורך

באסיפת המחאה נגד אכילת בשר חזיר שנתקיימה בבית הכנסת הגדול בתל־אביב (העולם הזה 795) פרץ ויכוח על אכילת בשר חזיר. אני טענתי בפני־הם: אם אינכם רוצים לאכול חזיר, אל תאכלו, אבל תנו לאלה הרוצים בכך לעשות זאת. אך כשהזכרתי את השם אורי אבנרי, קמה מהומה ביני־הם. אחד הבחורים טען כי אבנרי כנעני הממיף לחיי הוללות. אני לעומת זאת, טענתי כי העולם אולם איני מבין את הצעירים. הם מיטב הנוער, אשר מהרבה בחינות, עולים על הנוער העירוני. איך יתנו להוריהם, להוליך אותם שולל? אני בא אליכם בהצעה: ארגנו ויכוח פומבי שאליו יוסיעו כל בני הנוער של הקיבוצים הללו.

מאיר קפון, צה"ל

חדו"ח על עין־חרוד חושף בצורה מעניינת את התרחשות הסילוז בקיבוץ. יפת מצדכם, כי נתתם בצורה אוביקטיבית לגבי המאורעות שהתרחשו.

שלום פז, חיפה

רשימתכם הצטיינה באוביקטיביות מוחלטת. אך לא היתה כל הצדקה באוביקטיביות זו.

מיסדי עין־חרוד, שברחו לפני 30 שנה מ„ארץ הצדק", ארץ ה„שוויון והחרות", סבעי הוא, שלא ירצו לחנוק את בניהם ברוח זו, כי אם ברוח יהודית. הם לא ישלימו לעולם, עם חינוך בניהם לאותו משטר שהם עצמם ברחו ממנו. רק חינוך כזה המשמיץ את כל המשטרים האחרים, יכול להביא לידי המקרה אשר קרה בסמדע, בו סולק מהמשק נער, שהאשים את מורו ומחנכו (הכונה למרדכי אורן) כמרגל ובוגד. יש להתפלא שחינוך כזה עדיין לא הביא את בני הנוער, לשליחת מכתבים למשטרה, בדרישה להוציא את הוריהם להורג.

ישראל רביש, תל־אביב

פרטים פרטיים מדי?

נרהמתי מתוכן המאמר על חנה מירון ואורנה פורת (העולם הזה 793). כבודה של אורנה במקומו מונח, אולם איני סבורה שעל ידי השמצת שמה של שחקנית שניה, אתם מאדירים את שמה של הראשונה. אציין תערה אחת, לא עדינה, אשר כתבתם: „חייה הפרטיים בצבא היו עליזים ול־עיתים קצת יותר מדי". צרקנות זו של הכותב, אינה במקומה.

מארה אבישי, ירושלים

כל הפרטים, כולל האישיים, של השחקניות, נמסרו על ידיהן.

לדעתי לא קימת על בימות הארץ „פרימדונה", כפי שהיא קימת בכמה ארצות. יש מקום לקבוצת שחקנים מוכשרים בכל תיאטרון, לאו דוקא כובש אחד. לדעתי אין לחנה מירון מה לקנא בריביבתה. העובדה שאורנה הצליחה פעם, אינה משנה את העובדה כי חנה מירון היא חביבת הקהל מאז ומ־תמיד ומהווה כוח משיכה לתיאטרון האמרי־עליזותן וחיוניותה, יעמדו לה תמיד.

ו. אסתר, רמת גן

נדמה לי שלא זו הדרך למסור לקהל הרחב, המתמרחש מאחורי הקלעים. אחורי הקלעים של תיאטרון, הם בדיוק כמו חיי משפחה ואסור לשכן להתערב בענינים כאלה, אפילו בכונה להשליט שלום בית.

קשה לי להאמין כי לחנה היתה כונה לשחק ב־תפקיד ז'אן ד'ארק. היא כשחקנית אופי קומית יודעת, בודאי, יפה, איזה תפקידים עליה לשחק. האם יש מקום לדבר על התחרות ביניהן, בזמן שהן כל כך מנוגדות?

ברונקה לב, תל אביב

לחנה מירון היתה כונה רצינית לשחק בתפקיד זה. היא אינה רואה עצמה שחקנית־אופי קומית.

תלמיד וקוזנע

תתענינו בודאי לשמוע כי תלמידי הגימנסיה שלנו, בקשו להזמין את אורי אבנרי להרצאה, אולם הנהלת בית הספר אסרה עליהם את הדבר. הסיבה: לפני כמעט שנתיים כתב העולם הזה רשימה, בה גילה מאתנו רגיל להסתלק ביום ו' מן השעורים, לראות סרט בקולנוע תמר.

תלמיד ב"י־ס תיכון למסחר, תל אביב

אשרכם כי הולכים אתם בקו של אוביקטיביות, ונותנים מקום לכל דעה ודעה. אולם, איני רואה שום הצדקה, לתת פרסום למכתב אשר מסופקני אם כותבו חשב על תוכנו, עדות לכך: מכתב ה־קוראים המתיקים סמבורסקי וזיננר, תל־אביב (העו־לם הזה 794).

כיצד מעיזים צעירים אלה לבוא בהצעה אוילית: להתאים את העתון לצרכי קריאה בשעת שעורי ספרות ופילוסופיה. ראו עד היכן הגענו, נושאים אלה, הפכו משעממים בשביל הנוער. ושוב אינך יודע, אם מתר לא יציעו להתאים את העתון, לקרי־אה בשעורי תנ"ך.

יחיאל אמיתי, ירושלים

קוזק כדך יד

רשימתכם על הדיקטטורה (העולם הזה 795) הפליאה אותי מאד. אינני יכול להסכים לתוכן דברי כותב המאמר. המובר כי המשטר הדימו־קרטי מסיל כבלים וסינים ואינו מאפשר ביצוע יעילי כמובן, שאנשים בלתי יעילים ובלתי מוכש־רים כגון אלה, שאתם ציינתם אותם בתואר „הבחו־רים היפים". אינם מסוגלים לבצע תוכניות יעילות, בדרכים דימוקרטיות וחוקיות. אלה יזדקקו למשטר שרירותי כדי להגשים את מאוויהם. שמחתי כי הדיקטטורה היתה רק בדרך. אני מציע את יוזמיה, בדרך — החוצה...

ישראל זוננפלד, ירושלים

התפלאתי לקרוא על הקולקטיביזציה המוצעת למדינה המסכנה שלנו. מי הוא אותו קולק, אשר גם את שמו לא שמעתי עד היום? מי נילה את הנאמן הזה, ואיזו זכות מוסרית יש לו לתפוס איזה שהוא חלק נכבד במדינה?

גדעון רוקח, תל אביב

כמדומני, שהגזמתם במקצת בהערכת הדברים.

מה העתונאי שרצה להשתדך

מה היתה התוצאה? האם יוחנן לביא הצליח להשתדך או לא (העולם הזה 795)? עד כמה שהבנ־תי, הדבר היחיד שהפריע לו, הזה, שלבחורות ש־הוצעו לו, לא היה כסף. כנראה שלא הצליח לעשות את הרושם הדרוש על השדכנים.

זאב נובק, סברייה

אינני יודעת מדוע דברתם בטון כל כך ציני על נשואים בדרך שדוכים. אני עצמי נשאתי באמצעות שדכן. חיי עם בעלי שלוש שנים, יש לנו ילד, ואנו מאושרים מאד. ידוע לי על חברותי שהתחתנו, בכיבולן, מתוך אהבה וכמה מהן, — אינני מקנאת בנורלן. אני ממליצה לפני כל בחורה צעירה, ש־תפנה לשדכן ולא תעסוק באהבה. זה הרבה יותר בטוח ונורם פחות צרות. זאת למרתי מנסיון.

אלמונית, צפת

אולי אפשר לקבל את כתובתה של אותה בחורה יפה, מזרה, בלונדינית, בונדת אוניברסיטה, עשי־רה, אשר סוסרכם יוחנן לביא ברוב נדיבותו סרב להינשא לה? אני מוכן להתנדב.

שלמה הררי, חיפה

העולם הזה, מתוך הגינות מסחרית, אינו מוכן להתחרות עם השדכנים המקצועיים.

שיוחנן לביא לא יספר מעשיות. אחרי פרסום תמונתו בעתון, קשה לי להאמין, שהוא דחה את הבחורות. הרבה יותר מתקבל על דעתי, שהן דחו אותו.

יהודית סבירי, כפר סבא

אינני מבין מדוע הייתם צריכים להתיעץ עם מומחה לעניני מין ד"ר אברהם מטמון, בקשר לבעית השדוכים. האם עניני המין אצל הבחורות המשודכות שונים מאלה המסובלים אצל אחרות?

חיים ברזלי, נתניה

גם העולם הזה לא היה בטוח, רצה להת־יעץ עם מומחה.

המשך האשה בהמשכים

בקשה לי אליכם, הפסיקו למתוח את הקוראים עם „האשה בהמשכים" (העולם הזה 792, 793, 794. התערבתי על סוף ב־3 ל־1, והסוף עדיין לא בא. אינני יכול להכות יותר, זה משוש עובר כל נבול.

יוחנן גולדין, תל אביב

בעוד ארבעה ימים אני מתגייס. לכן, בקשה לי אליכם: תנו לי את כתובתה של האשה בהמשכים, ברצון אכתר אותה, אצלם אותה, ואשלח אותה עם סילוגית תלת־שלבית למערכת העולם הבא. אם לא, תרי בודאי אזדקק לכתובתה, בעוד מאה ועשרים שנה.

אליהו שטייר, גבעת עליה

הקורא שטייר מתבקש לפנות כעבור מאה ותשע עשרה שנה, **להעולם הזה** שישמח לספק לו את הכתובת.

ספורט מזעה

במדור הספורט (העולם הזה 784) כתבתם על קבוצת הכדורסל המסורבסת הארלם גלוב טרוטרס. השם הנכון הוא: **הארלם גלוב טרוטרס.**

עמירם חרלפ, ברקלי, קליפורניה

צדק הקורא חרלפ, טעות **להעולם הזה** חו־זרת.

מה הסיבה?

בקשר לרשימתכם „שיטור השידור" (העולם הזה 793) אינני יודע, אם היטיבו לעשות אנשי הייעוץ שפיטרו אנשים. על כל פנים מצב השידור מחריד. בין אם זה בגלל האנשים או מסבות אחרות אשר אינן ידועות לי. מדוע אינכם מבקרים את תכניות הרדיו, באופן מתמיד, כשם שאתם נוהגים לעשות לגבי סרטים, הצגות ומוסיקה. **האם** זה סחות חשוב?

נחמן שנידר, חיפה

היתה זו ודאי תוכנית כללית קצת חמורה. אינני מאמין שמפא"י תיכננה דיקטטורה.

יוסף גולדברג, פתח תקוה

אין שמץ של ספק בנכונות הידיעה שפור־סמה **בהעולם הזה**, לא הוכחשה על־ידי ה־נוגעים בדבר.

פגישה באביב

ברצוני לברך אותכם, על התקדמות הרבה שחלה בשבועונכם הנכבד, לקראת מסירת דברים בדוקים ואמיתיים. אמת ונכון דצא, כי שמי ראובן דפני ואני קצין עתונות במשרד החוץ. לאחר זמן רב זו הפעם הראשונה שקראתי בעתונכם ידיעה, בה אחוז כה רב של דיוק. (העולם הזה 794).

ראובן דפני, קצין עתונות, שרד החוץ

העולם הזה מודה לקורא דפני על ברכותיו, מוכן לשוב ולהתכתב עם קצין העתונות (החדש) של משרד החוץ אחרי האחד במרץ.

זכר חללים

התפלאתי ששבועונכם, אשר תקף את העתונים היומיים על שאינם מעלים את זכר החללים, לא מצא לנחוץ לציין את יום השנה לנפילת ל"ה חללי נוש עציון. אני מציע שתתקנו את זה על ידי חדרישה, שעד יום העצמאות תוקם יד לזכר נוש עציון. במקום יציאת השיירות אליה. כך, לא ימחה זכר לוחמי הנוש, שנפלו על הגנת ירושלים.

עקיבא מאיר, חיפה

העתונאי שרצה להשתדך

מה היתה התוצאה? האם יוחנן לביא הצליח להשתדך או לא (העולם הזה 795)? עד כמה שהבנ־תי, הדבר היחיד שהפריע לו, הזה, שלבחורות ש־הוצעו לו, לא היה כסף. כנראה שלא הצליח לעשות את הרושם הדרוש על השדכנים.

זאב נובק, סבריה

אינני יודעת מדוע דברתם בטון כל כך ציני על נשואים בדרך שדוכים. אני עצמי נשאתי באמצעות שדכן. חיי עם בעלי שלוש שנים, יש לנו ילד, ואנו מאושרים מאד. ידוע לי על חברותי שהתחתנו, בכיבולן, מתוך אהבה וכמה מהן, — אינני מקנאת בגורלן. אני ממליצה לפני כל בחורה צעירה, ש־תפנה לשדכן ולא תעסוק באהבה. זה הרבה יותר בטוח ונורם פחות צרות. זאת למרתי מנסיון.

אלמונית, צפת

אולי אפשר לקבל את כתובתה של אותה בחורה יפה, מזרה, בלונדינית, בונדת אוניברסיטה, עשי־רה, אשר סוסרכם יוחנן לביא ברוב נדיבותו סרב להינשא לה? אני מוכן להתנדב.

שלמה הררי, חיפה

העולם הזה, מתוך הגינות מסחרית, אינו מוכן להתחרות עם השדכנים המקצועיים.

שיוחנן לביא לא יספר מעשיות. אחרי פרסום תמונתו בעתון, קשה לי להאמין, שהוא דחה את הבחורות. הרבה יותר מתקבל על דעתי, שהן דחו אותו.

יהודית סבירי, כפר סבא

אינני מבין מדוע הייתם צריכים להתיעץ עם מומחה לעניני מין ד"ר אברהם מטמון, בקשר לבעית השדוכים. האם עניני המין אצל הבחורות המשודכות שונים מאלה המסובלים אצל אחרות?

חיים ברזלי, נתניה

גם העולם הזה לא היה בטוח, רצה להת־יעץ עם מומחה.

המשך האשה בהמשכים

בקשה לי אליכם, הפסיקו למתוח את הקוראים עם „האשה בהמשכים" (העולם הזה 792, 793, 794. התערבתי על סוף ב־3 ל־1, והסוף עדיין לא בא. אינני יכול להכות יותר, זה משוש עובר כל נבול.

יוחנן גולדין, תל אביב

בעוד ארבעה ימים אני מתגייס. לכן, בקשה לי אליכם: תנו לי את כתובתה של האשה בהמשכים, ברצון אכתר אותה, אצלם אותה, ואשלח אותה עם סילוגית תלת־שלבית למערכת העולם הבא. אם לא, תרי בודאי אזדקק לכתובתה, בעוד מאה ועשרים שנה.

אליהו שטייר, גבעת עליה

הקורא שטייר מתבקש לפנות כעבור מאה ותשע עשרה שנה, **להעולם הזה** שישמח לספק לו את הכתובת.

ספורט מזעה

במדור הספורט (העולם הזה 784) כתבתם על קבוצת הכדורסל המסורבסת הארלם גלוב טרוטרס. השם הנכון הוא: **הארלם גלוב טרוטרס.**

עמירם חרלפ, ברקלי, קליפורניה

צדק הקורא חרלפ, טעות **להעולם הזה** חו־זרת.

מה הסיבה?

בקשר לרשימתכם „שיטור השידור" (העולם הזה 793) אינני יודע, אם היטיבו לעשות אנשי הייעוץ שפיטרו אנשים. על כל פנים מצב השידור מחריד. בין אם זה בגלל האנשים או מסבות אחרות אשר אינן ידועות לי. מדוע אינכם מבקרים את תכניות הרדיו, באופן מתמיד, כשם שאתם נוהגים לעשות לגבי סרטים, הצגות ומוסיקה. **האם** זה סחות חשוב?

נחמן שנידר, חיפה

העולם הבא

השבועון המצויר לאינפורמציה

קורא (שלי עתון) יקר,

אנו מתפלאים על מכתבך כי אינך מבין את הבדיחות. איזה בדיחות?

חנה ורד שאנן

הספור בהמשכים

— ע קרה משהו, שאיננו זוכרים בדיוק מה, ושאיננו, בעצם, חשוב. **עכשיו המשך לקרוא בנשימה עצורה.**

(המשך יבוא)

●

המילון בהמשכים

פורנוגרפיה, נ — ספר או עתון הנפוץ יותר מן ה־ספר או העתון שלי.

צפור, נ — ראה נפש.

נפש, נ — ראה צפור.

●

מדיניות

המיברק הבא הגיע לדואר תל־אביב על כתובתו של משה סנה. „סלח לי על אשר עשיתי לך. הדוד יוסף."

הצנזורה פתחה את המיב־רק, מסרה אותו — בטעות — לדוד בן־גוריון. תשובת בי. גי.: „להיפך. תודה רבה."

האשה הגבוהה בעולם

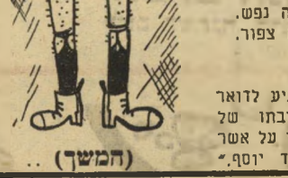

(המשך)